

(เอกสารยังไม่สมบูรณ์กรุณาอย่าเผยแพร่)

ข้อมูลประกอบการจัดทำ

ร่าง กฎกระทรวง

เรื่อง กำหนดมาตรฐานการให้บริการของหน่วยบริการอาชีวเวชกรรม

อาศัยอำนาจตามความในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์การให้บริการอาชีวเวชกรรม เพื่อปกป้องและคุ้มครองสุขภาพของผู้ทำงานจากอันตรายในการทำงาน รักษาและฟื้นฟูสภาพของผู้ทำงานจากการบาดเจ็บหรือป่วยเป็นโรคจากการทำงาน และเพื่อปรับงานให้เหมาะสมกับสภาวะสุขภาพกายและจิตของคนทำงาน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดบริการอาชีวอนามัย

ข้อ ๒ ประเภทของหน่วยบริการในการให้บริการอาชีวเวชกรรมสามารถแบ่งได้ตามลักษณะและกิจกรรมการให้บริการ ดังนี้

(ก) การให้บริการอาชีวเวชกรรมโดยหน่วยบริการภาครัฐ และรวมถึงสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภาวิชาชีพ และสถานพยาบาลอื่นตามประกาศกรมควบคุมโรค

(ข) การให้บริการอาชีวเวชกรรมโดยหน่วยบริการภาคเอกชน ซึ่งเป็นสถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล ๒๕๔๑ ที่รวมถึงเป็นสถานพยาบาลเคลื่อนที่ของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่ไชยยานพาหนะ เป็นสถานที่ให้บริการและออกให้บริการไปยังหน่วยงานที่ร้องขอเพื่อการตรวจดูแลสุขภาพ รักษาพยาบาล การส่งเสริมหรือการป้องกันโรคแก่พนักงาน นักศึกษา ตามสัญญาประกันสุขภาพหรือการตรวจสุขภาพประจำปีระหว่างสถานพยาบาลกับหน่วยงานนั้น และการให้บริการอื่นใดที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน

(ค) การให้บริการอาชีวเวชกรรมโดยหน่วยงานหรือหน่วยบริการด้านสุขภาพที่ดำเนินการภายในสถานประกอบกิจการ โดยเป็นสถานพยาบาลอื่นซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นสถานพยาบาลที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนที่จัดให้บริการด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัย และการควบคุมและป้องกันโรค ในลักษณะที่เป็นการจัดสวัสดิการ ให้แก่เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการให้บริการอาชีวเวชกรรมโดยองค์กรอื่นที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมกลุ่มของสถานประกอบการซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๓ หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

(ก) การตรวจสุขภาพ

หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมต้องดำเนินการบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และออกแบบการตรวจสุขภาพของคนทำงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสุขภาพตามแนวทางของกรมควบคุมโรค และต้องแจ้งผลการประเมินสุขภาพและการตรวจสุขภาพ แก่คนทำงานเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพจากการทำงานสัมผัสปัจจัยเสี่ยงของคนทำงานแต่ละราย

หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมต้องจัดเก็บข้อมูลการตรวจสุขภาพคนทำงาน ไว้ที่หน่วยบริการตามมาตรฐานการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลในสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกระทรวงสาธารณสุข แต่ต้องไม่น้อยกว่าที่กฎหมายของกระทรวงแรงงานกำหนด และให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ หากมีคนทำงานที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคจากการประกอบอาชีพ โดยข้อมูลการตรวจสุขภาพคนทำงานที่ถูกเก็บไว้ต้องไม่ถูกนำมาใช้เพื่อกีดกันการทำงานของลูกจ้าง

หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมต้องแจ้งผลการตรวจสุขภาพแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๒๙

หากผู้ให้บริการอาชีวเวชกรรมพบคนทำงานที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคจากการประกอบอาชีพต้องรายงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๓๐ (๒)

ผู้ให้บริการอาชีวเวชกรรมนำข้อมูลผลการตรวจสุขภาพ และข้อมูลอื่นที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพแก่คนทำงาน

(ข) การป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ

หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมจะเน้นที่การป้องกันระดับปฐมภูมิและเน้นการดูแลสุขภาพที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ผู้ให้บริการอาชีวเวชกรรมมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำแก่นายจ้างเพื่อจัดการปัญหาที่แหล่งกำเนิดสิ่งคุกคามสำหรับการป้องกันปัญหาทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้ถือปฏิบัติตามลำดับขั้นของการควบคุมอันตราย (Hierarchy of control)

(ค) การควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ

การควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ รวมถึง การสอบสวนโรค การควบคุมโรคเฉพาะราย การค้นหากลุ่มเสี่ยงเพิ่มเติม การจัดทำข้อเสนอมาตรการในการควบคุมและป้องกันโรค และการรายงานตามมาตรา ๓๐ (๒)

(ง) การวินิจฉัยสาเหตุของโรคจากการประกอบอาชีพ

เป็นการวินิจฉัยความผิดปกติทางสุขภาพของคนทำงานตั้งแต่ในระยะแรก โดยเป็นการวินิจฉัยหาความสัมพันธ์ระหว่างโรคที่เกิดขึ้นกับสาเหตุจากการประกอบอาชีพหรือเนื่องจากการประกอบอาชีพ วัตถุประสงค์หลักของการวินิจฉัยสาเหตุของโรคจากการประกอบอาชีพ เพื่อนำไปสู่การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ

(จ) การรักษาพยาบาล

การรักษาพยาบาล หมายถึง การให้คำแนะนำ เพื่อป้องกันการสัมผัสสิ่งคุกคามต่อสุขภาพจากการทำงาน ทั้งในกรณีภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

(ฉ) การฟื้นฟูสมรรถภาพหรือสุขภาพของผู้ซึ่งเป็นโรคจากการประกอบอาชีพ

การฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยการส่งเสริมให้คนทำงานที่บาดเจ็บหรือป่วยให้สามารถกลับเข้าทำงาน โดยมีการประเมินความพร้อมในการกลับเข้าทำงาน และการปรับสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมกับคนทำงานเพื่อเพิ่มพลังความสามารถในการทำงาน (work ability)

หน่วยบริการที่ดำเนินกิจกรรมการให้บริการอาชีวเวชกรรมในตามข้อ ๓ (ก) ต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๒๕ และการดำเนินกิจกรรมข้อ ๓ (ก) ถึง ข้อ ๓ (ฉ) ให้ได้ตามมาตรฐานหรือแนวทางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นที่ยอมรับตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด

(กรณีที่ให้ขึ้นทะเบียนกิจกรรมเดียว ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินการทั้งหมด จะสามารถออกแบบการเขียนอย่างไรให้เชื่อมโยงกันทั้ง (ก)-(ฉ))

ข้อ ๔ บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการอาชีวเวชกรรม

(ก) ต้องเป็นบุคลากรสหวิชาชีพ ทางด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์ หรือสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ข) ต้องมีจำนวนบุคลากรเหมาะสมตามบริบทของหน่วยบริการ

คุณสมบัติและจำนวนของบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายมาตรา ๒๕

(ค) บุคลากรผู้ให้บริการตรวจด้วยเครื่องมือตามข้อ ๖ ต้องผ่านการอบรมจากองค์กร สถาบัน หน่วยงานของรัฐ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕

ข้อ ๕ สถานที่ในการให้บริการอาชีวเวชกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕

ข้อ ๖ เครื่องมือให้บริการอาชีวเวชกรรม ต้องมีคุณลักษณะตามมาตรฐานและได้รับการสอบเทียบตามระยะเวลาที่กำหนด โดยเป็นไปตามมาตรา ๒๕

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจด้วยเครื่องมือ และการแปลผล ให้เป็นไปตามแนวทางของกรมควบคุมโรค

ข้อ ๗ กรณีการให้บริการอาชีวเวชกรรม ที่มีการเก็บส่งตรวจทางชีวภาพ ผู้ให้บริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการควบคุมคุณภาพ ดังต่อไปนี้

(๑) ขั้นตอนก่อนการวิเคราะห์ตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ ต้องดำเนินการตามคู่มือให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

(๒) ขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติการนั้นจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยรับรองอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

(ข) สมาคมนิการแพทย์แห่งประเทศไทย

(ค) อื่นๆ ตามประกาศกรมควบคุมโรค

ข้อ ๘ การให้บริการอาชีวเวชกรรม บุคลากรผู้ให้บริการจะต้องให้บริการตามหลักจริยธรรมวิชาชีพ

ข้อ ๙ การให้บริการอาชีวเวชกรรมต้องมีการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์ข้างต้น ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพที่จะพัฒนาการบริการให้ดียิ่งขึ้น และควรมีการประเมินการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๐ นายจ้างต้องอำนวยความสะดวกในการให้บริการอาชีวเวชกรรมแก่หน่วยบริการ และคนทำงานมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการให้บริการ